

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (ՁԵԿ 5)

Հաշվետու ժամանակաշրջան՝ 2016թ. երկրորդ եռամսյակ

Ծանոթագրություն 1. «Կորպորատիվ տեղեկատվություն»

«ՍԻԼ ԻՆՇՈՒՐԱՆՍ» ԱՓԲԸ, մշտական գտնվելու և գրանցման հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան, Արամի 3 և 5, հեռախոս՝ (060) 54-00-00, e-mail: silinsurance@netsys.am, URL: www.silinsurance.am:

Ծանոթագրություն 2. «Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման հիմքեր»

1. Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՍԿ):

2. Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են անորոշագույն արժեքով, իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները՝ պատմական արժեքով [բացառությամբ շինությունների, որոնք ներկայացվում են վերագնահատված գումարով]:

3. Ընկերության գործառնական արժույթը դա այն հինական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Ընկերությունը: Ընկերության գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Ընկերության գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

4. Անհրաժեշտության դեպքում համադրելի թվերը ճշգրտվել են՝ ընթացիկ տարում ներկայացման փոփոխությունների հետ համադրելիությունն ապահովելու նպատակով:

Ծանոթագրություն 3. «Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականությունների ամփոփում»

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

3.1 Ապահովագրության պայմանագրեր

Ապահովագրության պայմանագիր է համարվում այն պայմանագիրը, համաձայն որի կողմերից մեկը (ապահովագրողը) պայմանագրի մյուս կողմից (ապահովադիրից) իր վրա է վերցնում նշանակալի ապահովագրական ռիսկ՝ համաձայնվելով հատուցել ապահովադիրին, եթե սահմանված անորոշ ապագա դեպքը (ապահովագրական պատահար) բացասաբար ազդի ապահովադրի վրա:

Պայմանագիրը, որը բավարարում է ապահովագրության պայմանագրի սահմանմանը, մնում է որպես ապահովագրության պայմանագիր մինչ իր ժամկետի վերջը, նույնիսկ եթե ապահովագրության ռիսկը զգալիորեն կրճատվում է այդ ժամանակաշրջանի համար, մինչև բոլոր իրավունքները և պարտականությունները նարվում են, կամ դրանց գործողության ժամկետը լրանում է:

Ճանաչում և չափում

Համախառն ապահովագրավճարներ

Համախառն ապահովագրավճարներն ընդգրկում են պայմանագրով նախատեսված ամբողջ ժամանակաշրջանի համար ընդհանուր ստացվելիք ապահովագրավճարները և ճանաչվում են վկայագրի ուժի մեջ մտնելու օրվանից:

Չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստ

Չվաստակած ապահովագրավճարները տարվա ընթացքում գրանցված ապահովագրավճարների այն մասն են, որոնք վերաբերում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո ռիսկային ժամանակաշրջաններին: Հետագա ժամանակաշրջաններին վերագրվող համամասնությունը հետաձգվում է, որպես չվաստակված ապահովագրավճարների պահուստ:

Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարներ

Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարները ընդգրկում են պայմանագրով նախատեսված ծածկույթի ամբողջ ժամանակաշրջանի համար ընդհանուր վճարվելիք ապահովագրավճարները և ճանաչվում են վկայագրի ուժի մեջ մտնելու օրվանից:

Չվաստակած վերաապահովագրավճարները տարվա ընթացքում գրանցված վերաապահովագրավճարների այն մասն են, որոնք վերաբերվում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո ռիսկային ժամանակաշրջաններին: Հետագա ժամանակաշրջաններին վերագրվող համամասնությունը հետաձգվում է, որպես չվաստակված ապահովագրավճարների համախառն պահուստում վերաապահովագրողների մասի փոփոխություն:

Տեղի ունեցած պահանջներ

Տեղի ունեցած պահանջները բաղկացած են ապահովադիրներին վճարված հատուցումներից, ապահովագրության պայմանագրերից բխող պարտավորությունների գնահատականների փոփոխություններից, կարգավորման ներքին և արտաքին ծախսերից, հանած՝ գույքի փրկումից և սուբրոգացիայից վերականգնումների: Պահանջները ճանաչվում են դրանց ներկայացման պահին:

Տեղի ունեցած պահանջներում վերաապահովագրողների մասը

Վերաապահովագրության պահանջները ճանաչվում են այն ժամանակ, երբ դրանց գծով համախառն ապահովագրական պահանջը ճանաչվում է համապատասխան պայմանագրի պայմանների համաձայն:

Վերաապահովագրության միջնորդավճարից եկամուտ

Ստացված կամ ստացվելիք վերաապահովագրության միջնորդավճարները, որոնք չեն պահանջում ընկերությունից հավելյալ ծառայությունների մատուցում, ընկերության կողմից ճանաչվում են որպես եկամուտ համապատասխան վկայագրերի ուժի մեջ մտնելու կամ վերակնքման պահին: Այնուամենայնիվ, եթե հավանական է, որ ընկերությունից կպահանջվի հետագա ծառայությունների մատուցում, ապա միջնորդավճարը, կամ դրա մի մասը, հետաձգվում է և ճանաչվում որպես եկամուտ այն ժամանակաշրջանի համար, որի ընթացքում մատուցվում են ծառայություններ:

Ձեռքբերման ծախսեր

Ընդհանուր ապահովագրության պայմանագրերի ձեռքբերման ծախսերը ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանի համար, երբ դրանք տեղի են ունեցել: Ձեռքբերման ծախսերն ընդգրկում են ուղղակի ծախսեր, ինչպիսիք են օրինակ միջնորդավճարները և բժշկական վճարները: Ձեռքբերման ծախսերի մի մասը հետաձգվում է հետագա հաշվապահական

Ժամանակաշրջանների համար այդ հետագա ժամանակաշրջաններ հետաձգված ապահովագրավճարներին համապատասխանելու համար: Ձեռքբերման ծախսերի հետաձգումը հաշվարկվում է կիրառելով չվաստակած ապահովագրավճարների և գրանցված ապահովագրավճարների հարաբերակցությունը:

Ապահովագրության պարտավորություններ

Ապահովագրության պարտավորությունները ճանաչվում են այն ժամանակ, երբ պայմանագրերը ուժի մեջ են մտնում և ապահովագրավճարները գանձվում են: Այս պարտավորությունները հայտնի են որպես չկարգավորված պահանջների պահուստ, որը հիմնված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ տեղի ունեցած, բայց դեռևս չվճարված պահանջների գծով գնահատված վերջնական ծախսումների վրա, անկախ նրանից ներկայացված են, թե՛ ոչ, ինչպես նաև համապատասխան պահանջների գծով կարգավորման ծախսերի վրա, հանած ակնկալվող սուբբոգացիոն և այլ վերականգնումները: Որոշ պահանջների ծանուցման կամ կարգավորման առումով կարող են լինեն հետաձգումներ, հետևաբար այս պահանջների վերջնական արժեքը չի կարող հստակորեն որոշվել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստը իրենից ներկայացնում է ապահովագրավճարների այն մասը, որը ակնկալվում է ստացվել հետագա ժամանակաշրջանների ընթացքում: Սովորաբար պահուստը նվազեցվում է պայմանագրի ժամկետի ընթացքում և ճանաչվում է որպես ապահովագրավճարներից եկամուտ:

Վերաապահովագրություն

Ընկերությունը փոխանցում է ապահովագրական ռիսկը իր սովորական գործունեության ընթացքում՝ բոլոր դասերի գծով: Վերաապահովագրության գծով ակտիվները ներկայացնում են վերաապահովագրող ընկերություններից ստացվելիք գումարները:

Վերաապահովագրության գծով ակտիվները վերանայվում են արժեզրկման համար յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ կամ ավելի հաճախ, երբ հաշվետու տարվա ընթացքում առաջանում է արժեզրկման հայտանիշ: Արժեզրկումն առաջանում է այն ժամանակ, երբ կա օբյեկտիվ վկայություն, որ վերաապահովագրության գծով ակտիվի ճանաչումից հետո Ընկերությունը կարող է չստանալ բոլոր ստացվելիք գումարները, որոնք պետք է վճարվեն համապատասխան պայմանագրի պայմանների համաձայն և այդ իրադարձությունն ունի արժանահավատորեն չափելի ազդեցություն այն գումարների վրա, որ Ընկերությունը ստանալու է վերաապահովագրողից: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Վերաապահովագրության գծով պարտավորություններ են հանդիսանում վերաապահովագրող ընկերություններին վճարվելիք գումարները: Վճարվելիք գումարները գնահատվում են համապատասխան վերաապահովագրության պայմանագրերի համաձայն:

3.2 Արտարժույթի փոխարկում

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում, մինչդեռ ոչ առևտրային ակտիվների փոխարկումից գոյացող օգուտը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ եկամուտ կամ այլ ծախս հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման

օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսերը, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից շահույթի կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հոդվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ՝ վաճառքի համար մատչելի դասակարգված բաժնետոմսերը, ընդգրկվում են կապիտալի վաճառքի համար մատչելի ներդրումների գծով վերագնահատման պահուստում:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածի արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ տողում:

Ընկերության կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	30 հունիս 2016	31 դեկտեմբեր 2015
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	476.68	483.75
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	530.45	528.69

3.3 Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գուղվիլի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

3.4 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ընդգրկում են կանխիկ դրամ և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջներ, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկի կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

3.5 Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Ընկերությունն օգտագործում է բանկերում տարբեր ժամանակաշրջանների համար բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

3.6 Ֆինանսական գործիքներ

Ընկերությունը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են իրական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների:

Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառված նաև առևտրային նպատակներով պահվող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով:

Ընկերության կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. դեբիտորական պարտքեր, ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ: Ներդրումների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին՝ Ընկերության ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա հաշվի առնելով ձեռքբերման նպատակները:

Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Այս կատեգորիայում հաշվառվում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները: Ֆինանսական ակտիվը հաշվառվում է այս կատեգորիայում, եթե այն ձեռք է բերվում կարճ ժամկետում վաճառքի նպատակով կամ եթե այդպես է որոշվում ղեկավարության կողմից նշված ակտիվի ձեռք բերման պահին:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները ֆինանսական ակտիվներ են Ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով և ֆիքսված մարման ժամկետով ներդրումները դասակարգվում են որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող, երբ Ընկերությունը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել այդ ներդրումները մինչև դրանց մարման ժամկետի լրանալը: Եթե Ընկերության կողմից իրականացվում է մարման ժամկետին ոչ մոտ ակտիվների էական գումարի վաճառք, ապա ամբողջ դասը վերադասակարգվում է որպես վաճառքի համար մատչելի: Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած դրանց գծով արժեզրկումից պահուստները:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ներդրումներ

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումները պարտքային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այն ներդրումներն են, որոնք ընկերությունը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով, և որոնք կարող են վաճառվել իրացվելիության կարիքների բավարարման համար, ինչպես նաև տոկոսադրույքներում, փոխարժեքներում կամ բաժնետոմսերի գներում փոփոխությունների դեպքում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները նախնական ճանաչումից հետո հաշվառվում են իրական արժեքով: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած շահույթն ու վնասը վերագրվում է սեփական կապիտալին մինչև ֆինանսական ակտիվի օտարումը կամ արժեզրկումը, որի դեպքում կապիտալում ճանաչված շահույթը կամ վնասը վերաձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Ամեն դեպքում, տոկոսները հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքների գծով շահաբաժինները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են այն ժամանակ, երբ ընկերությունն իրավունք է ձեռք բերում ստանալու այդ շահաբաժինները:

Ակտիվ ֆինանսական շուկաներում գործող ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին բորսայի փակման պահին այդ ակտիվի գծով գնանշվող գինն է: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, ապա գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնային մոդելների կամ զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով: Հակառակ դեպքում ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով արժեզրկումից կորուստները:

3.7 Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով ընկերությունն իրականացնում է արժեզրկման գնահատում ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի համար:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբը արժեզրկվում է և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, եթե կա օբյեկտիվ վկայություն արժեզրկման մասին՝ որպես ակտիվի նախնական ճանաչումից հետո կատարված մեկ կամ մի քանի իրադարձությունների («ծախսային իրադարձություն») արդյունք, և երբ այդ իրադարձությունը կամ իրադարձություններն ազդեցություն ունեն ֆինանսական ակտիվի կամ ակտիվների խմբի ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք կարելի է արժանահավատորեն չափել:

Ընկերությունը սկզբից գնահատում է արժեզրկման օբյեկտիվ պայմանների գոյությունը անհատական գնահատման արդյունքում այն ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական են և հետո անհատական կամ խմբային գնահատումների արդյունքում այն ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական չեն: Անհատական գնահատման արդյունքում արժեզրկման օբյեկտիվ գոյությունը հաստատելուց կամ ժխտելուց հետո ակտիվները դասակարգվում են վարկային ռիսկի նմանատիպ բնույթ ունեցող խմբերում՝ խմբային գնահատում իրականացնելու նպատակով: Այն ակտիվները, որոնց գծով անհատական գնահատման արդյունքում ձևավորվել են արժեզրկումից պահուստներ, չեն ներառվում վերոհիշյալ խմբերում:

Երբ առկա է վկայություն ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման վերաբերյալ, արժեզրկման պահուստի գումարը որոշվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և այդ ֆինանսական գործիքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի (բացառությամբ վարկի հետ կապված ապագա ծախսերի) ներկա արժեքի միջև տարբերություն:

Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է արժեզրկման պահուստի միջոցով, արժեզրկումից ծախսը արտացոլվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Եթե հետագա ժամանակաշրջանում, արժեզրկումից կորուստը նվազում է և այդ նվազեցումը կարող է օբյեկտիվորեն կապվել արժեզրկումի ճանաչումից հետո առաջացող որևէ իրադարձության հետ, ապա նախկինում ճանաչված արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է: Արժեզրկումից կորստի որևէ հետագա հակադարձում ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում, այն դեպքում, երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է հակադարձման ամսաթվով իր հակադարձված արժեքին:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Երբ վաճառքի համար մատչելի ակտիվն արժեզրկվում է, ապա նրա արժեքի (նվազեցված մարումների և անորտիզացիայի գումարներով) և ընթացիկ իրական արժեքի տարբերությունը, բացառությամբ նախկինում ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված արժեզրկումից գումարների, կապիտալից վերաձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

3.8 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը, կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ.

- վերանում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը,
- Ընկերությունը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամողջությամբ և ժամանակին փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրի համաձայն,
- և Ընկերությունը կամ (ա) փոխանցում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, այլ փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ այն մարվում է, չեղյալ է համարվում կամ լրացել է դրա ուժի մեջ մնալու ժամկետը:

Փոխառուի և փոխատուի միջև պարտքային գործիքների փոխանակումը, որոնց պայմաններն էականորեն տարբերվում են միմյանցից, կամ կատարվում է գործող պարտքային գործիքի պայմանների էական փոփոխություն, իրենից ներկայացնում է հին պարտքի մարում, որը պետք է հանգեցնի այդ պարտքի ապաճանաչմանը և նոր պարտքային գործիքի ճանաչմանը, իսկ տարբերությունը համապատասխան հաշվեկշռային հաշվի հետ ձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

3.9 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը: Հողը հաշվառվում է սկզբնական արժեքով և ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ և, հետևաբար, չի անորտիզացվում:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Շենքեր	50	2
Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	5	20
Տրանսպորտային միջոցներ	8	12.5
Այլ հիմնական միջոցներ՝ կապի միջոցներ, UPS մարտկոցներ, գույք գրասենյակային սարքավորումներ և այլն	8	12.5
Այլ համակարգչային տեխնիկա՝ տպող բազմաֆունկցիոնալ սարքեր (պրինտեր, սկաներ, պատճենահանող սարքեր), մոդեմներ, ցանցային սարքեր	3	33.3
Մինչև 50 հազար դրամ արժեքով հիմնական միջոցներ 1	1	

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով: Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները՝ ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի կազմակերպություն: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

Հողը և շինությունները արժեզրկվում են կանոնավոր կերպով մոտավորապես 3-5 տարի հետո: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է արժեզրկված ակտիվների իրական արժեքում փոփոխություններից: Այն դեպքում, երբ նշանակալի շեղում կա արժեզրկված ակտիվների իրական արժեքի և նրանց մնացորդային արժեքների միջև, ապա հետագա վերագնահատում է անցկացվում: Վերագնահատումը կատարվում է հիմնական միջոցների ողջ դասի համար:

Վերազնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի աճը արտացոլվում է կապիտալում՝ հիմնական միջոցների վերազնահատման պահուստում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է ֆինանսական արդյունքներում տվյալ ակտիվի գծով նախկինում ճանաչված վերազնահատումից վնասը. այս դեպքում վերազնահատումից աճը նույնպես ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում: Վերազնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի նվազումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է նախկինում տվյալ ակտիվի գծով կապիտալում ճանաչված վերազնահատումից աճը: Վերազնահատված գումարով հաշվառվող հիմնական միջոցների իրացման դեպքում, իրացված հիմնական միջոցների համապատասխան դասի վերազնահատման պահուստում վերագրված գումարը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

3.10 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից, արտոնագրերից և այլն: Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ: (Համակարգչային ծրագրերի մշակման գծով ծախսերը (օրինակ դիզայն և նոր կամ նորացված ծրագրի թեսթավորում) ճանաչվում են որպես ոչ նյութական ակտիվներ, երբ Ընկերությունը կարողանում է ցուցադրել ոչ նյութական ակտիվի ստեղծման տեխնիկական հնարավորությունն այնպես, որ այն հնարավոր լինի վաճառքի կամ օգտագործման, իր մտադրությունը ստեղծելու ոչ նյութական ակտիվ և այն օգտագործելու կամ վաճառելու, իր ունակությունը օգտագործելու կամ վաճառելու ոչ նյութական ակտիվը, այն, թե ինչպես է ոչ նյութական ակտիվը ստեղծելու հնարավոր տնտեսական օգուտներ, աշխատանքներն ավարտելու բավարար միջոցների առկայություն և դրանց հստակ գնահատում: Ծրագրային ապահովման գծով այլ ծախսերը ճանաչվում են դրանց ծագման պահին:

3.11 Ներդրումային գույք

Ընկերությունը սուբբոգացիոն կարգով իր սեփականությանը անցած հողը վերադասակարգել է որպես ներդրումային գույք, որի չափման համար կիրառում է ինքնարժեքի մոդելը: Այն պահվում է հիմնականում գների տատանումներից շահույթ ստանալու նպատակով:

3.12 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Ընկերությունն ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

3.13 Բաժնետիրական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Գնված սեփական բաժնետոմսեր

Երբ Ընկերությունը գնում է Ընկերության բաժնետոմսերը, սեփական կապիտալը նվազեցվում է վճարված գումարի չափով, ներառյալ գործառնությանը բնորոշ բոլոր ծախսերը՝ նվազեցված հարկերով, մինչև գործարքի չեղյալ համարվելը կամ վերաթողարկումը: Երբ գնված բաժնետոմսերը վաճառվում են երրորդ կողմին կամ վերաթողարկվում են, ստացված գումարները ներառվում են կապիտալում: Գնված բաժնետոմսերը հաշվառվում են միջին կշռված արժեքով:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Մինչև հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթիվը հայտարարված կամ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բայց մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

Ծանոթագրություն 4. «Ձուտ ապահովագրավճարներ»

Ապահովագրության դասեր, որոնց գծով Ընկերությունը հավաքագրել է ապահովագրավճար	Համախառն ապահովագրավճարներ		Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարներ	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	4 939	4 313	(2 226)	(2 055)
Առողջության ապահովագրություն	85 390	30 327		
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	66 520	77 499	(16 406)	(15 252)
Փոխադրվող գույքի բեռների ապահովագրություն	9 225	12 663	(2 913)	(5 438)
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	43 309	36 710	(15 167)	(14 092)
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	299	374	(85)	(59)

Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	9 131	4 888	(8 932)	(4 866)
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն		664		(376)
Ցանաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	427 653	374 678		
Աջակցության ապահովագրություն	2 243	2 484		
Ընդամենը	648 709	544 600	(45 729)	(42 138)

Դադարեցված պայմանագրերի գծով վերադարձված գումարներ ըստ դասերի	Դադարեցումից վերադարձված գումարներ		Դադարեցումից վերաապահովագրավճարի վերադարձ	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	(533)	(342)	69	26
Առողջության ապահովագրություն	(28 577)	(9 084)		
Ցանաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	(2 690)	(2 491)	554	697
Փոխադրվող գույքի բեռների ապահովագրություն			112	5
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	(585)	(93)	816	56
Ցանաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	(5)			
Ցանաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	(28 218)	(15 045)		

Աջակցության ապահովագրություն	(233)	(138)		
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն		(695)	1105	706
Ընդամենը	(60 841)	(27 888)	2 656	1 490

	Զուտ ապահովագրավճար		Զուտ վերաապահովագրավճար	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Ընդամենը	587 868	516 712	(43 073)	(40 648)

Ծանոթագրություն 5. «Ներդրումային եկամուտ»

Ներդրումային եկամտի աղբյուրը	Ներդրումային եկամտի մեծություն	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Ժամկետային ավանդ	75 201	67 104
Պետական պարտատոմս	3 606	4 207
Ընդամենը	78 807	71 311

Ծանոթագրություն 6. «Զուտ հատուցումներ»

Ապահովագրության դասեր, որոնց գծով ընկերությունը վճարել է հատուցումներ	Համախառն հատուցումներ		Վերաապահովագրողներից ստացված հատուցումներ	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	(2 080)	(750)		
Առողջության ապահովագրություն	(211 869)	(154 400)		
Ցանաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	(27 970)	(33 897)	12 134	13 377
Փոխադրվող գույքի բեռների ապահովագրություն	(90)		72	
Հրդեհից և բնական աղետներից	(112)			

ապահովագրություն				
Ցանաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն				
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	(100)	(253)	50	213
Աջակցության ապահովագրություն	(442)	(620)		
Ցանաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	(220 668)	(207 182)		
Ընդամենը	(463 331)	(397 102)	12 256	13 590

	Կարգավորման ծախսեր		Կարգավորման ծախսերում վերաապահովագրողի մասնաբաժինը	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Կարգավորման ծախսեր	(1 186)	(1 209)		
Սուբրոզացիա	20 261	22 575		

	Զուտ հատուցումներ		Զուտ վերապահատուցումներ	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Ընդամենը	(444 256)	(375 736)	12 256	13 590

Տեխնիկական պահուստներ	Համախառն փոփոխություններ տեխնիկական պահուստներում		Համախառն փոփոխություններ տեխնիկական պահուստներում ` վերաապահովագրողի մասնաբաժնում	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Զվաստակած	291 706	283 947	(13 628)	(13 922)

ապահովագրավճարների պահուստ				
Ներկայացված , սակայն դեռևս չկարգավորված պահանջների պահուստ	837	(23 210)	200	1 853
Տեղի ունեցած, սակայն դեռևս չներկայացված պահանջների պահուստ	(3 290)	(4 043)	(60)	6 928
Ընդամենը	289 253	256 694	(13 488)	(5 141)

Ծանոթագրություն 7. «Համախառն փոփոխություններ տեխնիկական պահուստներում և տեխնիկական պահուստներում՝ վերաապահովագրողի մասնաբաժնում»

Ծանոթագրություն. 8 «Այլ գործառնական և վարչական ծախսեր»

Այլ գործառնական և վարչական ծախսի աղբյուր	Այլ գործառնական և վարչական ծախսի մեծությունը	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Միջնորդավճարների գծով ծախսեր	(112 626)	(144 574)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	(12 077)	(13 614)
Վարկային կորուստների արժեզրկման ծախս	(22 359)	(16 375)
Այլ գործառնական և վարչական ծախսեր, ա/թ	(297 094)	(260 589)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	(141 034)	(124 392)
Սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	(10 415)	(8 013)
Փոխադրամիջոցների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	(9 709)	(11 970)
Գրասենյակային ծախսեր	(3 432)	(2 859)
Անվտանգության ապահովման ծախսեր	(985)	(998)
Աուդիտի և այլ խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	(4 200)	(3 600)
Կապի և հաղորդակցության միջոցների գծով ծախսեր	(7 634)	(6 575)
Զփոխհատուցվող հարկեր, տուրքեր	(8 290)	(4 962)
Բանկային ծառայությունների գծով ծախսեր	(229)	(155)
Այլ կառավարչական ծախսեր	(8 612)	(10 268)
Գովազդի գծով ծախսեր	(29 223)	(11 661)
Հասարակական կապերի գծով այլ ծախսեր	(17 923)	(8 569)

Հիմնական միջոցների վարձակալության գծով ծախսեր	(38 194)	(39 121)
Բյուրոյի նկատմամբ պարբերական վճարների գծով ծախսեր	(7 640)	(7 398)
Տուգանքների և տույժերի գծով ծախսեր	(305)	(200)
Տոկոսային ծախսեր վարկերի գծով		
Այլ ծախսեր ապահովագրության գծով	(9 269)	(19 848)

Ծանոթագրություն 09. «Ձեռքբերման ծախսումներ» գործակալների գծով

Ծանոթագրություն 09. «Ձեռքբերման ծախսումներ» բրոքերների գծով

Ծանոթագրություն 11 . «Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ»

Ընկերության հաշվեկշռում առկա միակ ոչ նյութական ակտիվ ճանաչված համակարգչային ծրագիրը անորտիզացվում է տասը տարի ժամկետով, գծային մեթոդով:

	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Հեղինակային իրավունքներ	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ոչ նյութական ակտիվ. գծով կապիտալ ներդ.	Ընդամենը	ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական արժեք հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբում
Սկզբնական արժեք	-----	----- --	-----	-----	-----	-----	Կուտակված անորտիզացիա հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբում
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբին	15 361					15 361	ճանաչված անորտիզացիա հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում
Ավելացում	6 015					6 015	Հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբում
Օտարում							Հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում
Արժեզրկում							
Վերագնահատում							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջին	21 376					21 376	
Մնացորդը	21 376					21 376	

հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբին							
Ավելացում							
Օտարում							
Վերագնահատում*							
Արժեզրկում							
Վերագնահատումից մաշվածություն ճշգրտում							
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	21 376					21 376	
Կուտակված մաշվածություն	-----	-----	-----	-----	-----	-----	
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբին	4 074					4 074	
Ավելացում	388					388	
Օտարում							
Արժեզրկում							
Վերագնահատում							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջին	4 462					4 462	
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբին	4 996					4 996	
Ավելացում	534					534	
Օտարում							
Վերագնահատումից մաշվածություն ճշգրտում							
Արժեզրկում							
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	5 530					5 530	
Չուս հաշվեկշռային արժեք	-----	-----	-----	-----	-----	-----	
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	15 846					15 846	
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	16 915					16 915	

բջանի վերջին							
--------------	--	--	--	--	--	--	--

«Հիմնական միջոցներ»

	Շենքեր	Համակարգչային և կապի միջոցներ	Փոխադրամիջոցներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Հիմն. միջոց. գծով կապիտալներդ.	Վարձ. հիմն. միջոց.գծով կապիտալներդ.	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբին	433 473	78 003	106 960	97 420			715 856
Ավելացում		7 166	13 621	6 880			27 667
Օտարում							
Արժեզրկում							
Վերագնահատում							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջին	433 473	85 169	120 581	104 300			743 523
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբին	433 473	88 172	145 581	106 783			774 009
Ավելացում		3 168	15 500	2 218			20 886
Օտարում							
Վերագնահատում *							
Արժեզրկում							
Վերագնահատում ից մաշվածության ճշգրտում							
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	433 473	91 340	161 080	109 001			794 895
Կուտակված մաշվածություն							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբին	126 029	60 513	20 365	53 450			260 357
Ավելացում	1 793	2 059	3 596	2 522			9 970
Օտարում							
Արժեզրկում							
Վերագնահատում							
Մնացորդը նախորդ	127 822	62 572	23 961	55 972			270 327

Ժամանակաշրջանի վերջին							
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբին	129 615	64 725	26 583	58 596			279 519
Ավելացում	1 793	2 347	4 655	2 748			11 543
Օտարում							
Վերագնահատում ից մաշվածության ճշգրտում							
Արժեզրկում							
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	131 408	67 072	31 238	61 344			291 062
Չուտ հաշվեկշռային արժեք							
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	302 065	24 268	129 842	47 657			503 832
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	305 651	22 597	96 620	48 328			473 196

Ծանոթագրություն 12. «Ներդրումային գույք»

1. Ընկերությունը ներդրումային գույքի չափման համար կիրառում է ինքնարժեքի մոդելը:

2.1 386 հազար դրամ արժեքով ներդրումային գույք հանդիսացող հողը վարձակալության տրված է, այն պահվում է հիմնականում գների տատանումներից շահույթ ստանալու նպատակով:

3. Հողի հետ կապված գործառնական ծախսեր հաշվետու ժամանակաշրջանում ընկերությունը չի կատարել:

Ծանոթագրություն 13.. «Ոչ ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքներ»

Ֆինանսական ակտիվների կատեգորիաներ/ փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	
	Հաշվեկշռային արժեք	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան Հաշվեկշռային արժեք
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ/ժամկետային ավանդներ/	1 990 507	1 899 285

Կանխավճար շահութահարկի գծով	31 976	30 975
Ֆիզիկական անձանց տրամադրված փոխառություններ	11 147	13 265
Այլ ակտիվներ , ա/թ	231 974	197 178
Կանխավճարներ ռեզիդենտ մատակարարներին	29 976	46 663
Առհաշիվ գումարներ	19 966	9 861
Հատուցումների գծով կանխավճարային գումարներ	144 434	114 584
Կանխավճարներ այլ հարկերի և տուրքերի գծով	11 783	10 140
Այլ դեբիտորական պարտքեր	14 554	2 739
Այլ ակտիվներ	13 000	13 000
Կանխավճարված աշխատատարձ	3 240	2 250
Այլ ակտիվների գծով հատուկ պահուստ	(4 979)	(2 059)

Ֆինանսական ակտիվների կատեգորիաներ/ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
	Հաշվեկշռային արժեք	Հաշվեկշռային արժեք
Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	128 833	106 440
ՀՀ պետական արժեթղթեր	6 535	19 038
ՀՀ-ում Առևտրային կազմակերպության բաժնետոմսեր	35 000	35 000
ԸՆդամենը	170 368	160 478

Ծանոթագրություն 14. «Վերաապահովագրական ակտիվներ»

Վերաապահովագրական ակտիվներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստ	84 755	86 117
Ներկայացված, սակայն դեռևս չկարգավորված պահանջների պահուստ	7 793	53 968
Տեղի ունեցած, սակայն դեռևս չներկայացված պահանջների պահուստ	4 111	6 495
ԸՆդամենը	96 659	146 580

Ծանոթագրություն 15. «Հետաձգված հարկ»

Ծանոթագրություն 16. «Ապահովագրության գծով ստացվելիք գումարներ»

	Ապահովագրության գծով ստացվելիք գումարներ	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Ապահովադիրներից	483 529	539 080
Վերաապահովագրողներից	20 109	26 809
Դադարեցումների գծով ստանալիք ռեզիդենտ բրոքերներից		
Սուբրոգացիայի գծով	45 073	55 502
Ոչ ստանդարտ դասակարգված ապահովագրության գծով ստացվելիք գումարների հատուկ պահուստ	(39 142)	(41 985)
Ընդամենը	509 569	579 406

Ծանոթագրություն 17. «Ստացվելիք տոկոսներ»

Ծանոթագրություն 18. «Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ»

Դրամական միջոցների աղբյուրը	Դրամական միջոցների մեծությունը	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Դրամարկղ	4 391	1 416
Բանկային հաշիվներ	113 603	32 944
Ընդամենը	117 994	34 360

Ծանոթագրություն 19. «Վերաապահովագրության միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ»

31.12.15թ. դրությամբ հետաձգված եկամուտ միջնորդավճարների գծով- 5 007

Միջնորդավճարների հաշվեգրում հաշվետու ժամանակաշրջանում - 7 613

Միջնորդավճարների ճանաչում հաշվետու ժամանակաշրջանում – 8 347

30.06.16թ. դրությամբ միջնորդավճարների հետաձգում- 4 273

Ծանոթագրություն 20. «Ապահովագրական պայմանագրերի հետ կապված պարտավորություններ»

Ապահովագրական պայմանագրերի հետ կապված պարտավորության աղբյուր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստ	1 507 038	1 305 680
Ներկայացված, սակայն դեռևս չկարգավորված պահանջների պահուստ	178 689	234 408
Տեղի ունեցած, սակայն դեռևս չներկայացված պահանջների պահուստ	105 173	99 550
Ընդամենը	1 790 900	1 639 638

Ծանոթագրություն 21. «Կրեդիտորական պարտավորություններ ապահովագրության գծով»

Կրեդիտորական պարտավորություններ ըստ ապահովագրության դասերի/ հատուցումների գծով	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Դժբախտ պատահարների ապահովագրություն		
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	417	763
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	34	70
Առողջության ապահովագրություն	86 054	4 329
ԱՊՊԱ պայմանագրերի գծով	2 459	1 117
Փոխադրվող գույքի ապահովագրություն		
Ընդհանուր պատասխանատվություն		
Աջակցության ապահովագրություն		204
Ընդամենը	88 964	6 483

Կրեդիտորական պարտավորություններ ըստ ապահովագրության դասերի/ բրոքերային միջնորդավճարների գծով	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	891	1 039
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	872	1 054
Փոխադրվող գույքի ապահովագրություն	238	310
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	63	116
Ընդհանուր	17	470

պատասխանատվություն		
Ֆինանսական ապահովագրություն		
Ընդամենը	2 081	2 989

Կրեդիտորական պարտավորություններ ըստ ապահովագրության դասերի/ դադարեցումների գծով	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	165	104
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն		59
ԱՊՊԱ պայմանագրերի գծով	522	2 338
Դժբախտ պատահարների ապահովագրություն		18
Աջակցության ապահովագրություն		3
Առողջության ապահովագրություն	6 138	1 140
Ընդամենը	6 825	3 662

Կրեդիտորական պարտավորություններ ըստ ապահովագրության դասերի/ վերաապահովագրավճարների գծով	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	21 578	39 657
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	34 117	27 107
Դժբախտ պատահարների ապահովագրություն	1 642	1 856
Ընդհանուր պատասխանատվություն	8 606	17 351
Փոխադրվող գույքի ապահովագրություն	2 521	2 842
Ընդամենը	68 464	88 813

Ծանոթագրություն 22. «Այլ պարտավորություններ»

Այլ պարտավորության աղբյուր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Այլ պարտավորություններ, ա/թ	131 489	280 701
Կրեդիտորական պարտավորություններ կենսաթոշակային	426	428

կուտակային վճարների գծով		
Կրեդիտորական պարտավորություններ եկամտային հարկի գծով	20 332	21 966
Կրեդիտորական պարտավորություններ ԱԱՀ գծով		
Կրեդիտորական պարտավորություններ գույքահարկի գծով	532	478
Կրեդիտորական պարտքեր ոչ ռեզիդենտի շահութահարկի գծով	1 264	723
Կրեդիտորական պարտավորություններ այլ հարկերի և տուրքերի գծով		
Կրեդիտորական պարտավորություններ աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով	7 856	15
Կրեդիտորական պարտքեր արձակուրդային պահուստի գծով	39 169	39 169
Արտաքին կրեդիտորական պարտավորություններ մատակարարներին	31 324	14 167
Կրեդիտորական պարտավորություններ Բյուրոյի նկատմամբ պարբերական վճարների գծով	7 640	17 437
Այլ կախավճարներ ապահովագրության գծով	18 671	181 311
Հետաձգված եկամուտ միջնորդավճարների գծով	4 273	5 007

Ծանոթագրություն 23. «Կապիտալ»

ա) բաժնետոմսերի հայտարարված քանակ՝ 197.1 հազար հատ

բ) թողարկված և լրիվ վճարված բաժնետոմսերի քանակը՝ 197.1 հազար հատ

գ) յուրաքանչյուր բաժնետոմսի անվանական արժեքը կազմում է 10 հազար դրամ

դ) Այլ համապարփակ եկամուտ- 2015թ, հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ.

47 358 հազար դրամ – շենքի վերագնահատումից արժեքի աճ, որն արտացոլվել է այլ համապարփակ եկամտում

2. (493) հազար դրամ – վաճառքի համար մատչելի պարտատոմսերի բացասական վերագնահատման պահուստ

զ) Այլ համապարփակ եկամուտ- 2016թ. հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ.

1. 46 774 հազար դրամ – շենքի վերագնահատումից արժեքի աճ, որն արտացոլվել է այլ համապարփակ եկամտում

2. 7 414 հազար դրամ – վաճառքի համար մատչելի պարտատոմսերի դրական վերագնահատման պահուստ

Ծանոթագրություն 24. «Պայմանական պարտավորություններ և ակտիվներ»

Ընկերությունը 30.06.16թ.դրությամբ ունի 376 000 հազար դրամի պայմանական պարտավորություն, որն իրենից ներկայացնում է ապահովագրական գործակալների անփութության հետևանքով առաջացող ապագա հնարավոր ռիսկերը, որոնք Ընկերությունը ստանձնել է համաձայն վերջիններիս հետ կնքված պայմանագրերի :

31.12.15թ.դրությամբ նույն ցուցանիշը կազմել է 359 000 հազար դրամ:

Ծանոթագրություն 25. «Արտահաշվեկշռային հոդվածներ»

0	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան հաշվետու
Ապահովագրական գումարներ	838 304 096	767 360 914
Վերաապահովագրական գումարներ	81 756 288	75 289 261
Գրավադրված դրամական միջոցներ		
Գործառնական վարձակալությամբ ստացված շենք եվ տրանսպորտային միջոցներ ա/թ	149 797	152 294
շենքեր	88 997	86 054
տրանսպորտային միջոցներ	60 800	66 240
Անհուսալի դուրս գրված ակտիվներ	164 979	135 798

Գործադիր տնօրեն՝

Հայկ Բաղդամյան

Գլխավոր հաշվապահ՝

Լիլիթ Հովհաննիսյան